

ת"פ 5166/08/19 - מדינת ישראל נגד אחסאן שוויקי

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 5166-08-19 מדינת ישראל נ' שוויקי

לפני כבוד השופט אביחי דורון
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אחסאן שוויקי

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הודה והורשע, ביום 22.9.22 בהחזקת סכין.

על פי כתב האישום, ביום 4.5.19, בסמוך לעמדת בידוק בשער שכם ירושלים, החזיק הנאשם סכין מוסלקת במותנו, מתחת לחולצתו.

הצדדים הסכימו כי הנאשם יישלח לתסקיר שירות המבחן, ולאחר עתירת המאשימה למאסר בעבודות שירות - גם לחוו"ד הממונה על עבודות השירות.

תסקיר שירות המבחן:

שירות המבחן בחן את חייו ודרכו של הנאשם.

על פי מסקנותיו הנאשם, כיום בן 22, עובד בתחום החשמל בעסק של אחיו ומסייע לו בעבודתו.

לנאשם אין עבר פלילי, בעקבות העבירה היה נתון 3 ימים במעצר, לתחושתו נעשה לו עוול.

הנאשם הסביר הימצאות הסכין על גופו בכך שמצא אותה בסמוך למחסום, והתכוון לזרוק אותה אך שכח מכך.

נוכח העולה מדבריו - שהסכין לא הייתה בבעלותו, לא מצא שירות המבחן כי באפשרותו לבחון את מניעיו.

שירות המבחן התרשם מיכולת תפקוד תעסוקתית תקינה לאורך השנים, מקיומה של מערכת משפחתית תומכת וכי ההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע להישנות עבירות.

מאידך, מצא שירות המבחן כי הנאשם מצמצם ומטשטש מחומרת העבירה, ועוד התרשם מנטייה ליצור פסאדה חיובית בשיח עם השירות.

בגיבוש המלצתו, כך נאמר, לקח השירות בחשבון את גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירה, היעדר העבר הפלילי, ומנגד את התייחסותו לעבירה, ולכן המליץ על ענישה מוחשית של מאסר בעבודות שירות וכן על מאסר מותנה כענישה מרתיעה.

טיעוני הצדדים:

המאשימה עתרה למתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד לתשעה חודשי מאסר בפועל, וביקשה לגזור על הנאשם עונש של מאסר בן 4 חודשים שירוצה בעבודות שירות.

המאשימה נימקה עמדתה בכך שבהחזקת סכין יש פוטנציאל קטלני, שהסכין נתפסה בתוך חולצת הנאשם, באזור נפיץ, כשהקלות בה ניתן לעשות בה שימוש בשעת כעס מגדילה סיכון לפציעת אדם.

המאשימה תמכה עמדתה ברע"פ 2012/16, אותו הציגה לבית המשפט.

הסנגור הדגיש את גילו הצעיר של הנאשם בעת האירוע, היעדר עבר פלילי או תיקים פתוחים כלשהם, ואת העובדה כי הנאשם היה עצור בגין האירוע 3 ימים.

הסנגור טען כי מתחם הענישה בעבירות של החזקת סכין מתחיל פעמים רבות ממאסר מותנה וקנס ועד מאסר בעבודות שירות, ולתמיכה בעמדתו הציג 4 פסקי דין בהם עתרה המאשימה, מראש, לעונשים של מאסר על תנאי וקנס.

הסנגור טען נגד מסקנות שירות המבחן, אמר כי העובדה שהסכין הוחזקה בסמוך לשער שכם בירושלים אינה צריכה לשנות את מתחם הענישה באופן מהותי, הדגיש כי הנאשם הודה ולקח אחריות על העבירה, וכי אין לקחת את גרסתו מול שירות המבחן (שעולה בקנה אחד גם עם הודעתו במשטרה, א.ד.) כסיפורי בדים, ודאי בהיעדר ראיה כלשהי למניעים אחרים להחזקת הסכין.

אשר על כן, עתר הסנגור לדחות את המלצת שירות המבחן ולגזור על הנאשם עונש של מאסר על תנאי וקנס.

הנאשם הביע חרטתו על העבירה, ביקש את רחמי בית המשפט, סיפר כי התארס לאחרונה והוא עתיד להתחתן בזמן

הקרוב.

דין והכרעה:

החלטתי לקבל, באופן מעשי, את עתירת הסנגור ולהלן נימוקיי:

הערכים המוגנים הנפגעים בעבירה של החזקת סכין טמונים כולם בפוטנציאל שבהחזקתו לפגיעה בחיי אדם או גופו, ובפוטנציאל הפגיעה בשלום הציבור בכלל.

העובדות היבשות, מציאת הסכין "מוסלקת" תחת חולצתו של הנאשם, בסמוך לשער שכס המהווה "אזור נפיץ", מלמדות לכאורה כי הפגיעה בערכים המוגנים הייתה גבוהה.

אלא שבדומה לנאמר על ידי הסנגור, את המרחק בין פוטנציאל פגיעה ו"חשדות מוגברים" לבין המסקנה כי הפגיעה בערכים המוגנים הייתה גבוהה, צריך לתמוך בדבר מה נוסף פרט ל"נסיבות", שהן כל מה שיש בתיק זה.

אותו "דבר מה" היה יכול להילמד מעברו הפלילי של הנאשם, מסימנים מחשידים אחרים כגון ניסיון להימלט מהבדיקה בה נמצא הסכין, או מכל סממן אחר.

ה"חשדות המוגברים" אין בהם די כדי להפוך לכאוריות לקרבה לוודאות, ובמובן זה - גירסתו של הנאשם כאילו שכח לזרוק את הסכין לאחר שמצא אותה, אף שהיא עלולה להעלות סימני שאלה, אינה מייצרת סימני קריאה.

אשר על כן, אני קובע כי הפגיעה בערכים המוגנים הייתה נמוכה - בינונית.

עיינתי בפסיקה שהובאה על ידי המאשימה ולא מצאתי כי ניתן להיתמך בה ולו במעט.

באותו מקרה מדובר היה בנאשם בעל עבר פלילי עשיר, בכלל ובעבירות אלימות בפרט, בהימצאות אגרופן (ולא סכין, א.ד.) בחזקתו של נאשם כשהוא שיכור, ובעבירות נוספות בגינן הושת עליו מאסר בן 7 חודשים בעבודות שירות.

עיינתי מנגד במקרים אותם הציג הסנגור, באחד מהם הוחזק סכין בתוך קופסת סיגריות בסמוך למקום קליטת מתפללים בהר הבית, באחר הוחזק סכין בסמוך למיכל גז מדמיע, במקרה נוסף היה הנאשם נתון במעצר בית בגין תיק אחר בזמן מתן גזר הדין.

היות שבכל המקרים עמדת המאשימה במסגרת הסדר טיעון הייתה לעונש מוסכם של מאסר על תנאי וקנס - לא ניתן להתחקות על מניעיה לאותן הסכמות, גם לא במסגרת "בעיות ראייתיות" שהיו עולות - ולו במשפט אחד - בהסבריה

להסדר הטיעון שהושג.

נוכח ממצאים אלה, וגם מניסיוני השיפוטי, אני יכול להעיד כי במקרים לא מבוטלים, בתלות בגורמים שונים כמוכן ובהם גם "העושה", מתחם הענישה בעבירות של החזקת סכין מתחיל במאסר מותנה ולא במאסר בעבודות שירות.

לעניין תסקיר שירות המבחן:

לא בנקל דוחה בית המשפט המלצה של שירות המבחן. אולם ישנם מקרים בהם פערים משמעותיים בין העובדות למסקנות ולהמלצות מחייבים זאת, והמקרה לפניי נמנה עליהם.

כפי שכבר ציינתי, בעת ביצוע העבירה היה הנאשם בן 18 וארבעה חודשים.

על פי ממצאי התסקיר הנאשם הינו בן למשפחה נורמטיבית ותומכת, הוגדר כבעל יציבות תעסוקתית, ואת מסקנות התסקיר כי הנאשם "צמצם וטשטש מחומרת העבירה" לא תמך שירות המבחן בשום סממן באישיותו או בציטוט כלשהו מדבריו.

כאמור, גרסת הנאשם להימצאות הסכין על גופו העלתה סימני שאלה, אך אי אפשר לתת לניסיון החיים משקל מוחלט בדחיית גרסתו, וכששירות המבחן פוטר עצמו מלעמוד על מניעי העבירה "היות שלדבריו לא מדובר בסכין בבעלותו" דומני כי - בעברית מדוברת - שירות המבחן עשה לעצמו "חיים קלים" ועוד הגדיל והמליץ, בתנאים בהם כמעט לא נמצאו גורמי סיכון אלא רק גורמי סיכוי - להטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות.

בנתונים אלה, בפערים אלה, בהיעדר הנמקות לממצאים ולהמלצות, אני סבור כי יש לדחות את המלצות התסקיר מכל וכל.

אני ממליץ למנהל שירות המבחן במחוז ירושלים לבחון את התסקיר לצורך הפקת לקחים מקצועית גרידא בכל הקשור לאופן בו נחזה תהליך האבחון, ההתרשמויות וההגעה למסקנות שהתגלו בו.

באשר לעונש:

בהתחשב בגיל הנאשם בעת ביצוע העבירה, בהיעדר עבר פלילי כלשהו, ובעתירת הסנגור מן הצד האחד, ובנסיבות המחשדות מהצד השני, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 3 ימי מאסר בניכוי ימי מעצרו של הנאשם. בפועל לא ירצה הנאשם מאסר כלל.

2. מאסר למשך 3 חודשים אולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מהיום את

עמוד 4

העבירה בה הורשע.

3. קנס בסך 750 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו. הקנס יקוזז כנגד הפקדה בת 1000 ₪ שהפקיד הנאשם ויתרתה תוחזר לידינו.

4. אני מחייב את הנאשם להצהיר כי אם יעבור בתוך שנה את העבירה בה הורשע ישלם סך 5000 ₪. התחייבות הנאשם נרשמה בפניי.

המוצג יושמד

המזכירות תעביר העתק גזר הדין למנהל שירות המבחן מחוז ירושלים.

זכות ערעור תוך 45 ימים

14.09.2023